

Kindvriendelijk internet

SURFSLEUTEL

Voorwoord brochure 32	3
Covid-19 en de gevolgen ervan voor het beschermen van kinderen online	4
Wat de redactie opviel	8
Zorg dat je je computer regelmatig 'schoonmaakt'	11
Goede foute link	13
Depressief van social media	14
Internet zou geen luxe moeten zijn	18
Voorkom verspreiding, download CoronaMelder	22
Nepnieuws deel 2	26
Vouw jouw MediaDiamant	28
Organisaties op het gebied van Internetveiligheid en mediawijsheid	30
Brochure kinderinternet de Surfsleutel	31
Kinderinternet de Surfsleutel	33
Colofon	36

Voorwoord brochure 32

We leven nog steeds in een tijd waarin we door Covid 19 nog meer gebruik maken van het internet. We zijn er op allerlei manieren mee bezig: voor school, in je vrije tijd, met vrienden of voor het werk.

We zitten extra op social media, proberen allerlei contacten via internet te onderhouden, maar dat is niet altijd leuk en positief. Sommige mensen worden er zelfs depressief van. Hoe ga jij hiermee om? Dokter Bosman schreef er een artikel over dat verderop te vinden is.

Vreemd genoeg blijkt dat nog lang niet iedereen in Nederland de beschikking heeft over internet. Massih Hutak schrijft hierover: Internet zou geen luxe mogen zijn!

Sta je er eigenlijk wel bij stil dat je ook af en toe je computer moet schoonmaken?

Letterlijk ook natuurlijk met een doekje, maar nog belangrijker is ook het opschonen van de software van je computer met een cleaner. Hiermee voorkom je dat je computer heel traag wordt. Lees in deze brochure hoe je dit het beste aan kan pakken.

Verder toch ook nog even aandacht voor de Coronamelder app. We leggen uit waarom deze app zo belangrijk is.

Zijn er verder nog onderwerpen over internet of sociale media waar je meer over zou willen weten, laat het ons dan even weten via redactie@surfsleutel.nl. Dan kijken wij of we er de volgende keer iets over in de brochure kunnen plaatsen.

Namens de redactie veel kindvriendelijk Surfsleutel plezier!

Paula Lagerwerf

Covid-19 en de gevolgen ervan voor het beschermen van kinderen online

UNICEF richtlijnen, april 2020

Sinds 3 april 2020 heeft Covid-19 volgens UNICEF geleid tot volledige school sluitingen in tenminste 188 landen waardoor meer dan 90% van de scholieren wereldwijd zijn getroffen. Dit en de maatregelen om het samenkomen van personen te beperken, hebben online platformen en communities essentieel gemaakt. Kinderen en hun families gebruiken meer dan ooit digitale oplossingen om het leren, socialiseren en spelen van kinderen te ondersteunen.

Hoewel digitale oplossingen enorme mogelijkheden bieden voor het in stand houden en bevorderen van de rechten van kinderen, kunnen diezelfde oplossingen ook de blootstelling van kinderen aan online risico's vergroten. Daarom heeft UNICEF in april 2020 richtlijnen uitgebracht om regeringen, de ICT-industrie, ouders en verzorgers aan te sporen alert te zijn en maatregelen te nemen om de online risico's voor kinderen te beperken. Samen moeten zij ervoor zorgen dat online ervaringen van kinderen veilig en positief zijn.

In dit artikel worden de belangrijkste punten uit deze richtlijnen vermeld, maar voor de volledige tekst verwijzen we graag naar de bronvermeldingen onder dit artikel.

COVID-19 heeft abrupt het dagelijkse leven van kinderen online gemaakt

Door Covid-19 verplaatsen steeds meer aspecten van het dagelijkse leven van mensen zich naar online. Het internetgebruik is in sommige delen van de wereld met 50% gestegen. Dit veroorzaakt grote veranderingen in het privé en school leven van leerlingen en ouders.

Het biedt kinderen vele mogelijkheden om te leren op afstand, contacten te onderhouden met vrienden en familie, maar vooral jonge kinderen komen door de pandemie in contact met tools die niet voor hen gemaakt zijn. Ook ouders moeten een balans vinden in het ondersteunen van hun kinderen in de nieuwe online werkelijkheid en hun eigen werk.

Toegenomen online activiteit ondersteunt het leren, socialiseren en spelen van kinderen, maar veroorzaakt voor hen ook een verhoogd risico.

Door een toenemend internetgebruik lopen kinderen een groter risico op online schade, zoals seksuele uitbuiting en cyberpesten. Ook kunnen

ze sneller in contact komen met ongeschikte content en kunnen hun gegevens ongewenst worden verzameld en gebruikt. Het is belangrijk dat maatregelen om risico's te verkleinen in evenwicht zijn met de rechten van kinderen op vrijheid van meningsuiting, toegang tot informatie en privacy. Het is van essentieel belang om kinderen geïnformeerd en betrokken te houden en hen zo in staat stellen om het internet veilig te gebruiken.

Overheden, bedrijven, scholen en ouders moeten samenwerken om ervoor te zorgen dat de online ervaringen van kinderen veilig en positief zijn

In het kader van COVID-19 is voor het online veilig houden van kinderen een gecoördineerde, dringende actie nodig van alle betrokken partijen. Hierbij geldt een aantal uitgangspunten:

1. Geef kinderen online mogelijkheden en verantwoordelijkheid.
2. Ondersteun ouders en verzorgers om kinderen te helpen online veilig te blijven
3. Zorg voor een veilige online leerervaring voor leerlingen
4. Versterking van nationale preventie-, respons- en ondersteunende diensten
5. Maak online platforms veilig en toegankelijk voor kinderen

Met betrekking tot dit laatste punt zouden bedrijven vooral jongere kinderen en hun ouders en verzorgers moeten helpen online hulpmiddelen veilig te gebruiken door:

- Het aanpassen van online veiligheidshulpmiddelen aan verschillende leeftijdsgroepen en deze hulpmiddelen meer toegankelijk te maken op hun platforms om kinderen, ouders en verzorgers te informeren over online risico's en toegang te verstrekken tot ondersteunende diensten;
- Het aanbieden van duidelijk bewegwijzerde en gebruiksvriendelijke technische tools en oplossingen (bijv. 'Ouderlijk toezicht') die ouders en verzorgers in staat kunnen stellen hun kinderen te helpen digitale technologie te ervaren op een manier die geschikt is voor hun leeftijd;
- Het versterken van berichtgeving over veilig en verantwoordelijk online gedrag en het ondersteunen van kinderen bij het ontwikkelen van 'Digitale Weerbaarheid'-vaardigheden.

Tot zover de richtlijnen zoals UNICEF deze heeft opgesteld.

De redactie van Kinderinternet De Surfsleutel onderschrijft deze richtlijnen volledig. Het actief verbeteren van de veiligheid van kinderen op het internet en het vergroten van hun mediawijsheid (en die van hun ouders) is de basis van alle activiteiten van de redactie van de Surfsleutel. Kern hiervan is Kinderinternet de Surfsleutel, een gebruiksvriendelijke website waarbinnen ruim 3500 creatieve en educatieve webpagina's zijn opgenomen die door onze webredactie dagelijks up to date worden gehouden. De Surfsleutel is kosteloos voor iedereen beschikbaar.

Daarnaast geeft de redactie van de Surfsleutel in samenwerking met DNB Groep B.V. ieder kwartaal een Surfsleutel brochure uit vol informatie en tips op het gebied van veilig internet en mediawijsheid. Deze brochure wordt mogelijk gemaakt door regionale adverteerders en in dezelfde regio verspreid op verschillende basisscholen. U kunt een aantal van deze brochures ook terugvinden in de voetnoot onderaan www.surfsleutel.nl.

Bronnen:

*Covid-19 and its implications for protecting children online, unicef.nl
April 2020*

VOOR OUDERS

Mag ik de
telefoon van
mijn kind
checken?

Judie Jaspers

Je kind volgen op
social media of
met een schuin
oog meekijken
naar zijn of haar
WhatsApp-
gesprekken. Veel

ouders houden in de gaten wat hun kinderen online uitspoken. Is dat een goed idee?

De helft van de ouders controleert zelfs het mobieltje van hun tiener, blijkt uit onderzoek van Safer Internet Centre Nederland. Is dat oké? 'In principe vind ik: als ouder heb jij het recht om mee te kijken met je minderjarige kind', zegt mediapsycholoog Mischa Coster. 'De kanttekening is dat je het niet zómaar kan doen. Er moet een aanleiding, een reden voor zijn. Anders kan het je een vertrouwensbreuk opleveren.' Het gaat om oprechte geïnteresseerdheid, betoogt Coster. 'Of het nou gaat om apps, groepsapps of om social media: probeer nou eerst te achterhalen: wat doet mijn kind allemaal op die telefoon? Ik doe dat ook met mijn eigen kinderen. Ik vraag dan: "Zit je nou in een appgroep met een leraar erbij of met alle kinderen? Hoe doe je dat precies? Wat voor filmpjes maak je of delen jullie met elkaar?"' Je komt dan al een hele hoop te weten.

Lees meer: <http://bit.ly/surfsleutelchecktelefoon>

Maak je je zorgen over je kind, of ben je zelf nog jong en is er iets vervelends gebeurd op het internet? Je kunt altijd contact opnemen met officiële instanties zoals Meldknop.nl. Deze website geeft tips, zodat je weet wat je kunt doen als je online lastiggevallen wordt, opgelicht bent, of gepest wordt op social media. Ook kun je direct contact opnemen met de juiste instanties via chat, mail of telefoon. Meldknop.nl is onderdeel van de Nederlandse Politie en kan je onder andere in contact brengen met De Kindertelefoon, de Politie en talloze officiële websites die je verder kunnen helpen.

Bron: vpngids

De EU voert tijdelijke wetgeving in om het opsporen en melden van online kindermisbruik legaal te maken. Door een uitzondering in te voeren op nieuwe privacyregelgeving die sinds december in de EU van kracht is, kunnen online platforms toch ingrijpen als er een gerede verdenking is van kindermisbruik bij mail- of chatverkeer. Dit meldt het ministerie van Volksgezondheid.

Door de EU-interimwetgeving mogen ICT-bedrijven als Facebook weer software gebruiken om seksueel misbruik van kinderen op het internet op te sporen.

Bron: Nationalezorggids

Lees meer: <http://bit.ly/Surfsleuteltijdelijkewetgeving>

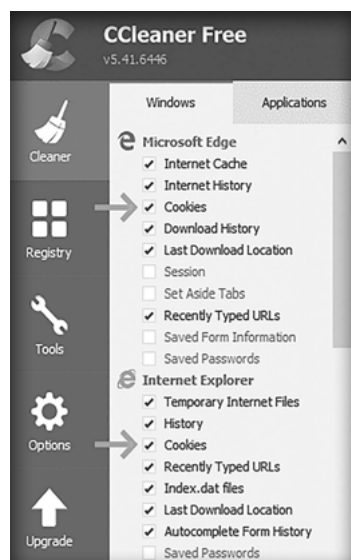
Zorg dat je je computer regelmatig 'schoonmaakt'

Als je je computer langere tijd gebruikt, zul je merken dat deze langzamerhand trager wordt. Dit komt omdat tijdens het alledaags gebruik er bestanden worden opgeslagen die niet meer compleet worden verwijderd. Hierdoor blijft er als het ware informatie hangen op je harde schijf. Sommige van deze bestanden kunnen zelfs schadelijk zijn.

Om je computer op te schonen kun je gebruik maken van speciale schoonmaaksoftware. Een goede keuze voor een dergelijk programma is CCleaner. Met CCleaner kun je gemakkelijk je harde schijf ontdoen van vervelende bestanden. Je hoeft in principe niets aan te passen aan de standaardinstellingen van CCleaner voordat je dit handige programma gebruikt. Na installatie kun je CCleaner direct gebruiken.

Let wel op of je 'Cookies' wel of niet wilt verwijderen. Cookies zijn bestandjes die onthouden of je al eens op een bepaalde website of pagina bent geweest. Verwijder je deze cookies dan moet je opnieuw inloggen op de verschillende websites waar je een account hebt.

Bij het tabblad 'Windows' van de 'Cleaner' functie vind je het vinkje voor Cookies voor Internet Explorer/Windows Edge. Bij het tabblad 'Toepassingen' vind je het cookies vinkje voor andere browsers (Google Chrome, Mozilla Firefox, etc.). In de afbeelding aan de rechterkant kun je zien welke vinkjes we precies bedoelen.

Het is slim om bijvoorbeeld eens per week CCleaner te gebruiken om je computer wat op te schonen. Hiermee hou je je computer fris en zorg je dat er geen schadelijke bestanden blijven hangen op je harde schijf. CCleaner is een gratis tool met een betaalde variant, welke te downloaden is van hun eigen website.

Bron: VPNgids

SURFSLEUTEL

©Surfsleutel

zoek

q

SPELEN

WETEN

HOME

WETEN

JIJ

Goede foute link

VERTEL
DOOR

HEB JIJ VOOR JOUW SURFSLEUTEL EEN LEUKE,
MOOIE, GRAPPIGE OF COOLE WEBSITE?
LAAT HET ONS WETEN

VERSTUUR

ZIE JIJ IN DE SURFSLEUTEL EEN ENGE, VIEZE,
GEMENE OF ONEERLIJKE WEBSITE?
LAAT HET ONS WETEN!

VERSTUUR

De inhoud van de Surfsleutel wordt voortdurend onderhouden door een deskundige webredactie. Ook de gebruikers kunnen hieraan een bijdrage leveren. Door middel van een klik op Surfie kan direct een goede nieuwe link worden doorgegeven. Ook een link die door veranderingen door de eigenaar nu foute inhoud bevat kan via deze weg worden gemeld waarna de webredactie meteen in actie komt.

Brochure "De Surfsleutel"

13

Depressief van social media

Hoe vaak check jij je Insta, Facebook, Twitter of LinkedIn? Het klinkt vreemd, maar sociale media kunnen je angstig, eenzaam en depressief maken. Dus geniet, maar Tweet met mate.

Kort geluk

Je nieuwe profielfoto heeft binnen een uur al '50 duimpjes omhoog'. Je Ted-X-achtige blog op LinkedIn laat indrukwekkende statistieken zien. Je grappige foto wordt geretweet door een bekende Nederlander. Social media zorgen voor veel mogelijkheden, geluksmomentjes en connecties. Dankzij social media kunnen we op een laagdrempelige manier contact

houden met vrienden, onze zakelijke succesjes delen en de laatste nieuwtjes meepikken.

Overdaad schaadt

Maar overdaad schaadt en dat geldt helaas ook voor social media. Zo zijn er onderzoeken die laten zien dat we zo'n 110 tot 150 keer per dag op onze telefoon kijken.

Het gaat daarbij uiteraard om gemiddelden. Dat betekent dat er ook mensen zijn die nog veel vaker hun mobieltje in de hand hebben. Alleen al door het continue checken van onze telefoon, zijn we sneller afgeleid en minder geconcentreerd. Daardoor verstoort de smartphone menig 'gezellig' gesprek en soms heeft zelfs onze nachtrust er onder te lijden.

Facebook-jaloezie

Er zijn echter nog schadelijker gevolgen. Social media kunnen je gevoel van eigenwaarde namelijk negatief beïnvloeden. Onderzoekers van de Universiteit van Kopenhagen noemen het fenomeen Facebook-jaloezie. Mensen laten meestal alleen het beste van zichzelf zien. Ze delen kortom hun mooiste (gefotoshopte) foto's, avontuurlijkste vakantie verhalen, de meest intellectuele artikelen die ze lezen, en grappigste anekdotes. Door al deze 'geweldige' mensen kunnen andere mensen het gevoel krijgen dat hun leven minder bijzonder, of groots en meeslepend is. Of dat ze minder mooi zijn. Lelijk zelfs. Vooral als je jaloers bent aangelegd, kun je daar last van krijgen volgens de Deense wetenschappers.

Ook de Fear of Missing Out (FOMO), dus de angst om leuke dingen te missen, kan een gevolg zijn van te veel uurtjes op social media.

Minder gelukkig en depressief

Als je je eigen geluk gaat afmeten aan dat van anderen, betekent het ook dat je er minder controle over hebt. Een onderzoek dat werd gepubliceerd in de American Journal of Epidemiology liet zien dat de meeste mensen vinden dat dagelijks Facebookgebruik een negatieve impact heeft op hun welbevinden. Bij sommige mensen gaan de gevoelens nog verder. Zij ontwikkelen angsten, gevoelens van eenzaamheid of krijgen zelfs een depressie. Uit ander onderzoek is gebleken dat de kans op depressie toeneemt, naarmate mensen vaker hun social media gebruiken.

De oplossing is simpel. Minder vaak je Facebook, Insta of Twitter checken. Volgens het Deense onderzoek waren mensen na een weekje zonder Facebook gelukkiger. Ze gaven hun welbevinden ook een hoger cijfer dan de proefpersonen die niet waren gestopt met Facebook.

Bron: dokterbosman.nl

Appelflappen

BAKRECEPT
15 MIN + 25 MIN OVENTIJD
10 STUKS

Boodschappen:

- 10 vellen bladerdeeg
- 2 appels (goudrenetten)
- 1 eetlepel citroensap
- ½ theelepel kaneel
- 2 eetlepels suiker
- 40 gr rozijnen
- 1 ei
- extra suiker

Wat heb je nog meer nodig:

- Bakplaat met bakpapier
- Mes
- Bakplaat met bakpapier

Hoe maak je het klaar:

Verwarm de oven op 190 graden. Schil en snijd de appel in kleine stukjes en besprenkel met citroensap om verkleuring van de appel tegen te gaan. Voeg hierbij kaneel, rozijnen en meng goed door. Voeg hier ook 2 eetlepels suiker aan toe en meng weer. Leg de plakjes bladerdeeg op een bakplaat met bakpapier. Elk plakje wordt 1 appelflap. Verdeel over de helft van de plakjes, in een driehoek, een beetje van het mengsel.

Gebruik niet te veel vulling, dan gaan de flappen niet goed dicht. Maak de randjes een beetje nat en druk dicht met een vork. Kluts het ei en smeer een beetje van het ei over de flappen. Maak af met wat extra suiker op de bovenkant. Bak de flappen nu af in ongeveer 25 minuten.

©Surfsleutel

Internet zou geen luxe moeten zijn

Het afgelopen jaar leerden we meer dan ooit hoe het gebrek aan internet bestaande ongelijkheid in de samenleving vergroot. Met als schrijnendste voorbeeld kinderen die geen online-onderwijs kunnen volgen. Vaak ook vanwege het ontbreken van een computer, laptop, tablet of smartphone. En dat in één van de rijkste landen ter wereld.

Maar ook heel veel volwassenen en senioren in Nederland hebben vaak niet of nauwelijks toegang tot het internet. Zij kunnen hierdoor moeilijk meekomen in de maatschappij die in rap tempo digitaliseert. Bovendien hebben 2,5 miljoen Nederlanders van 16 jaar en ouder moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Dat is 18 procent van alle inwoners. Vrije toegang tot internet kan hen helpen om niet nog meer achtergesteld te raken binnen de maatschappij.

Steeds meer instanties bieden belangrijke informatie en formulieren aan op hun website. Digitaal kunnen ze bijvoorbeeld een toegankelijke omgeving creëren voor laaggeletterde, slechthorende of slechtziende mensen. Maar dan moet die toegankelijke omgeving wel vrij toegankelijk zijn voor iedereen.

In 2019 pleitte filosoof Merten Reglitz voor het internet als mensenrecht aan de hand van de volgende drie argumenten:

1. Het internet is de effectiefste manier om machthebbers verantwoordelijk te houden.
2. Het internet is een noodzakelijk middel om andere cruciale mensenrechten uit te oefenen.
3. Internettoegang biedt potentieel bescherming van essentiële mensenrechten.

Oftewel: zonder internet is het moeilijk om deel te nemen aan het politieke proces, zonder internet is het moeilijk om je mening te uiten, zonder internet is het moeilijk om protest te organiseren, en internet helpt bij de vergaring van informatie en kennis. Het internet kan bovendien de democratie en de zelfbeschikking van burgers bevorderen.

Het afgelopen jaar leerden we ook hoe steeds meer mensen, met name jongeren, leven in sociaal isolement. De enige manier om (vrij én werkgerelateerd) contact te maken met anderen is vooralsnog digitaal.

Het internet voorziet daarmee, nog meer dan eerder, in onze primaire behoeften.

De belangrijkste voorwaarde voor internet als mensenrecht is dat het veilig en vrij moet zijn. We willen niet overgeleverd worden aan het gratis internet van bijvoorbeeld Google of Facebook, of advertenties moeten kijken voordat we iets kunnen opzoeken.

Het fijne van internet is dat het niet per se meer kost als je het meer gebruikt, in tegenstelling tot water of elektriciteit. En in Nederland

zijn we best wel ver met bijvoorbeeld Publicroam, dat een gratis en veilige verbinding aanbiedt, terwijl je digitale rechten beschermd blijven. En Bits of Freedom, dé Nederlandse organisatie die opkomt voor internetvrijheid.

Je zou denken dat het in Nederland wel goed zit. Niet dus. 453.000 Nederlanders hadden in 2019 geen internet. Dat zijn zo'n 100.000 mensen meer dan er in de gemeente Utrecht wonen. Het internet is dus geworden tot een basisbehoefte waarvan de toegang allesbehalve vanzelfsprekend is.

Terwijl het onze digitale publieke ruimte zou moeten zijn.

Bron: Rapper en schrijver Massih Hutak (1992) uit Het Parool 11 maart 2021

Zomer - knutsel

Vogel op schommel

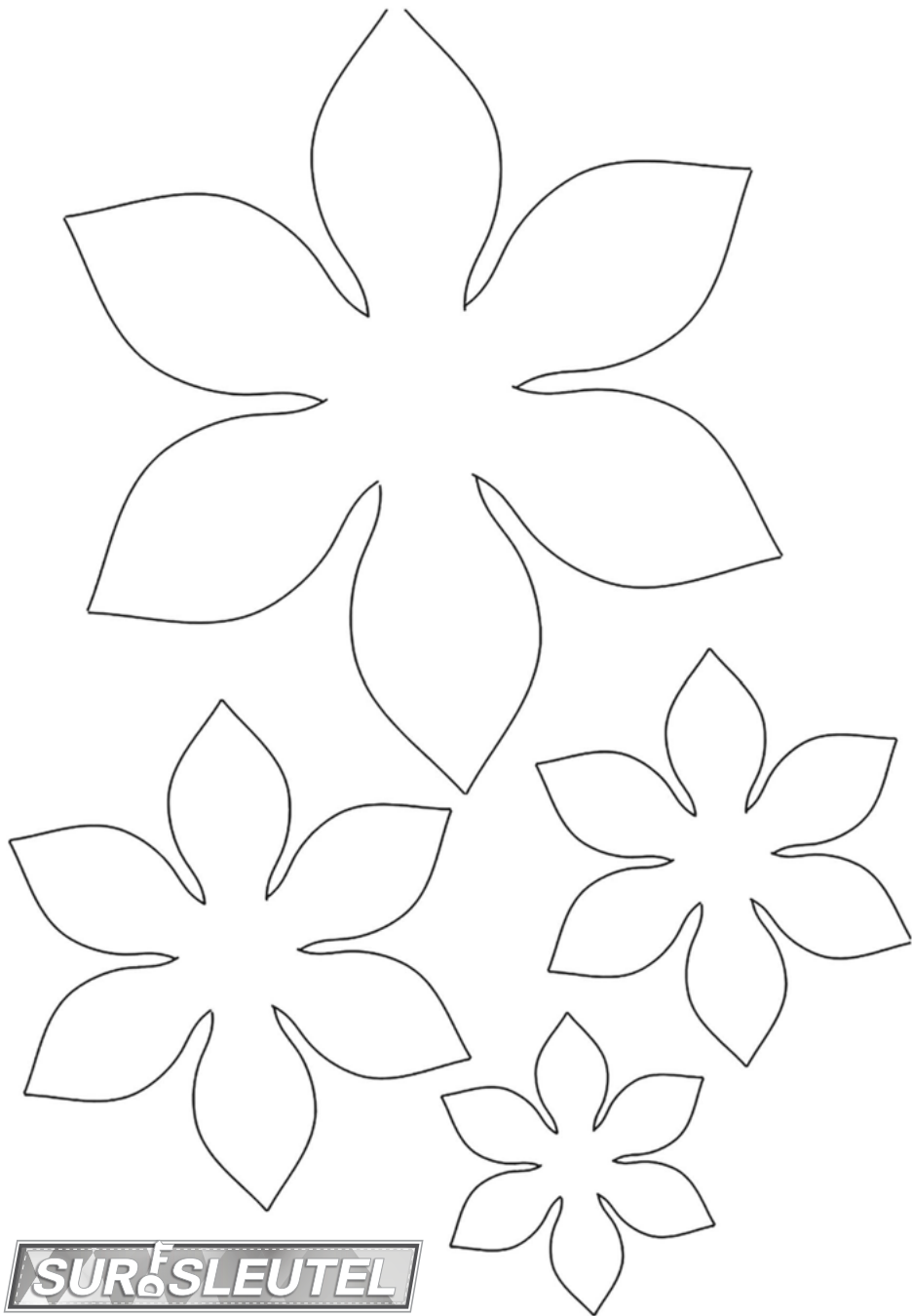
Wat heb je nodig?

- 3 kleuren wol
- lijmpistool
- schaar
- snoeischaar
- ijzerdraad
- kniptang voor ijzerdraad
- vilt
- lijn
- beschrijving knutsel Paaskuiken van wol
- versiersels (b.v. plastic appeltjes)
- sjabloon bloemen

Hoe maak je het?

- Buig een lange tak en maak dat aan de korte tak vast met ijzerdraad. (zie eindresultaat)
- Maak het volvogeltje zoals de knutselomschrijving van het Paaskuiken van wol.
- Zet de volvogel vast op de tak met ijzerdraad. (zie foto)
- Maak bloemen van vilt. Zie sjabloon.
- Plak de bloemen op de schommel en versier verder wat je zelf leuk vindt.

SURFSLEUTEL

©Surfsleutel

Brochure "De Surfsleutel"

Voorkom verspreiding.

Download in de
App Store

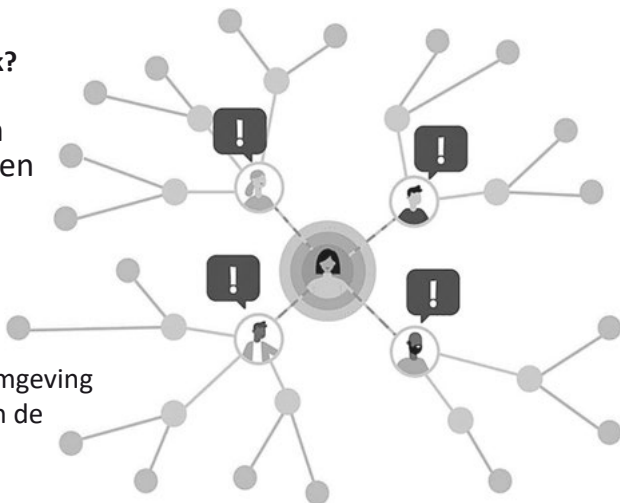
ONTDEK HET OP
Google Play

Het coronavirus is er nog altijd. Dus is het belangrijk om juist nu alert te blijven. Daarom is CoronaMelder nu te gebruiken voor heel Nederland. Op 27 april 2021 hadden **4.810.591** mensen de app gedownload.

Waarom is de app belangrijk?

Help de verspreiding van het coronavirus te stoppen

CoronaMelder waarschuwt je nadat je in de buurt bent geweest van iemand met corona. Zo kun jij voorkomen dat je mensen in je omgeving besmet. Het downloaden van de app is altijd vrijwillig.

Hoe werkt het?

Je krijgt een melding nadat je extra kans op besmetting hebt gelopen

De app stuurt een melding als je minstens 15 minuten dicht bij iemand bent geweest die later corona blijkt te hebben. Deze persoon moet ook de app gebruiken.

Voorbeeld

Fietste iemand voorbij? Dan krijg je later geen melding

Het bluetoothsignaal was sterk genoeg omdat jullie dicht bij elkaar waren. Dit duurde alleen zo kort dat de kans op besmetting heel klein is.

Hoe werkt het?

gebruikt bluetooth, geen locatiegegevens

De app ziet via bluetooth of je dicht bij iemand was. Hoe dichterbij, hoe sterker het bluetoothsignaal. De app weet niet waar je was en wie je bent.

Voorbeeld

Zat je dicht bij iemand in de bioscoop? Dan kun je later wel een melding krijgen

Het bluetoothsignaal was sterk genoeg en jullie waren langere tijd dicht bij elkaar in de buurt.

Borrelhapjes met kaas

Ongeveer 10 personen

Boodschappen:

- Stuk jong belegen kaas (500 gram)
- Krulpeterselie
- blikje mandarijntjes

Wat heb je nog meer nodig:

- Snijplank
- Groot mes
- Keukenrol

Zo maak je het klaar:

- Snij een plak kaas van ongeveer 1,5 cm dik.
- Snij de kaas zodat je driehoeken krijgt.
- Laat de mandarijn partjes uitlekken en dep ze droog met een stukje keukenrol
- Leg op ieder stukje kaas een mandarijn partje.
- Garneer het geheel met een stukje krulpeterselie

Tip:

vervang de mandarijnpartjes voor stukjes (verse) ananas.

SURFSLEUTEL

©Surfsleutel

Nepnieuws is misleidende en onjuiste informatie, die wordt verspreid om geld te verdienen of om de publieke opinie te beïnvloeden. Het is een vorm van desinformatie. Desinformatie en nepnieuws kunnen vele vormen hebben: een nieuwsbericht op het internet, een video op sociale media of een plaatje in een appgroep.

Nepnieuws, fake berichten en hoaxes bestaan al heel lang, maar de verspreiding ervan gaat razendsnel sinds de opkomst van sociale media. Iedereen kan tegenwoordig content plaatsen op internet. Daardoor lijken de grenzen tussen nieuws, nepnieuws en advertenties te vervagen. Het wordt steeds moeilijker om ze van elkaar te onderscheiden en een gefundeerde mening te vormen.

Waarom maken mensen eigenlijk nepnieuws? Hoe herken je nepnieuws? En welke rol speel je zelf in de verspreiding.

In de vorige brochure stond deel 1 van het artikel over nepnieuws.

Aan de orde kwam oa.: waarom maken mensen nepnieuws, geloven we nepnieuws en wat is het gevaar van nepnieuws. We gaan nu verder met:

Hoe herken je nepnieuws?

Stel jezelf deze vragen om nepnieuws beter te herkennen én met een gefundeerd weerwoord te komen:

1. Wie is de afzender van het bericht?
Bestaat deze persoon echt?
Kijk bij websites altijd in de disclaimer of bij 'over ons'
2. Welke intentie heeft die afzender?
Waarom heeft diegene het artikel geschreven? Voor wie is het geschreven? Welke (politieke, financiële of andere) belangen heeft de afzender? Of is het bedoeld als satire?
3. Welke techniek is gebruikt? Hoe wordt er ingespeeld op emotie, worden er zaken weggelaten, wordt er een autoriteit aange-roepen? Welk camerastandpunt wordt gebruikt? Welke beelden worden getoond met welke muziek erbij? Worden er veel hoofdletters en uitroptekens gebruikt in een krantenkop?

4. Kun je het verifiëren?
Is het alleen buzz op sociale media, of zie je het ook in de meer gerespecteerde media? Gaat het om een onderzoek? Controleer dan hoe het is onderzocht. Als ze weinig mensen spreken, is de kans klein dat die meningen voor heel Nederland gelden.
5. Welke bron is gebruikt?
Nepberichten maken vaak gebruik van fictieve bronnen, dus kijk verder dan alleen een bronvermelding. Worden tekst en foto op dezelfde manier gebruikt als in de originele bron? Of is het bericht uit context gehaald? Is er geen link naar de bron? Gebruik dan een zoekmachine om het op te zoeken, bij voorkeur in een anoniem venster, om je filter bubble te omzeilen.
6. Is het de hele waarheid en niets dan de waarheid?
Nepnieuws kan wel degelijk waarheden bevatten. Hoe meer waarheid er in een bericht zit, hoe overtuigender het lijkt. Controleer of een bericht de hele waarheid en niets dan de waarheid bevat.
7. Of is het een interpretatie van andermans waarheid?

Zelfs feiten kunnen op verschillende manieren worden geïnterpreteerd. Daarmee zijn ze nog niet fake.

8. Check ook foto's en video's
Bij nepnieuws wordt vaak gebruik gemaakt van een willekeurige afbeelding die min of meer het nieuws representeert. Ook kunnen beeld en geluid worden gemanipuleerd waardoor de werkelijkheid wordt verdraaid.

Hoe stop je nepnieuws?

Nepnieuws heeft vooral grote impact als het veel gedeeld wordt. Wie onzin herkent, moet nog steeds toezien hoe nepnieuws verder wordt verspreid. Wil je een weerwoord geven? Verdiep je dan eerst in de verscheidenheid aan opvattingen.

Stel jezelf daarom ook deze vragen:

1. Wat is jouw mening? Wat maak jij zelf op uit het nieuwsbericht?
2. Wat doe je ermee? Plaats je een reactie? Of deel je het bericht?

Nepnieuws

Bron:

www.mediawijsheid.nl/nepnieuws/

MediaDiamant

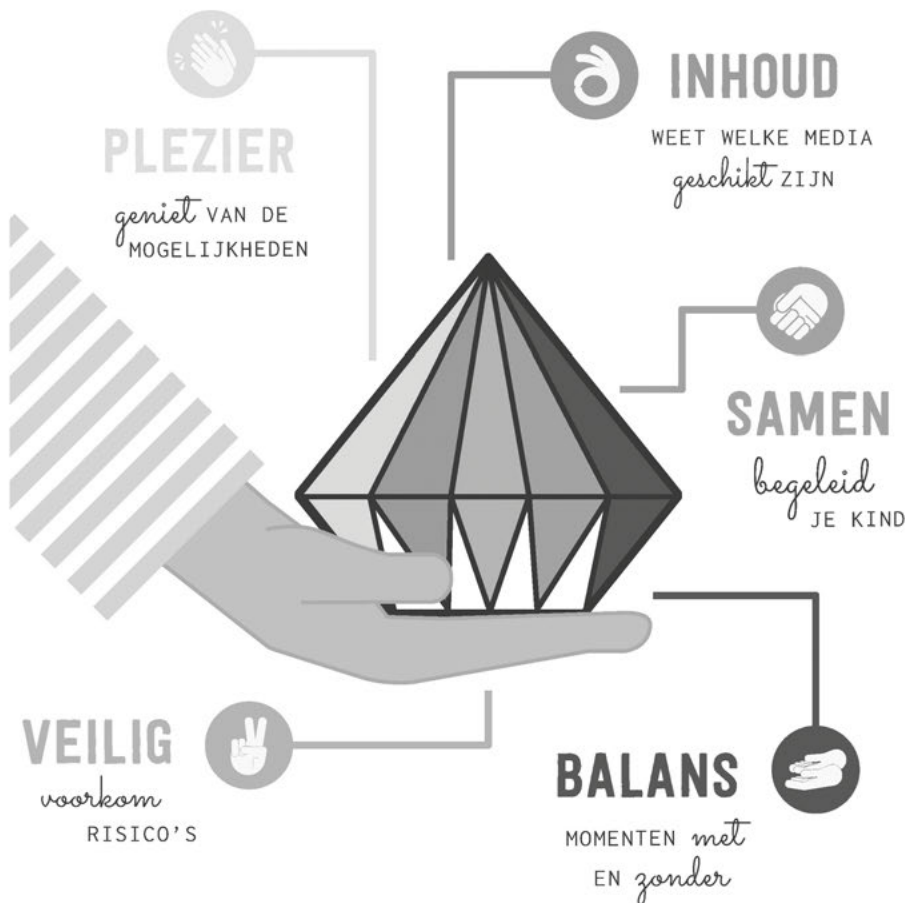
Wegwijs in mediaopvoeding

Op mediawijsheid.nl/mediadiamant vind je concrete tips hoe je de MediaDiamant kunt gebruiken.

*Zelf aan
de slag?*

DRAAI DIT VEL
OM EN VOUW JOUW
MEDIADIAMANT!

BEELD & GELUID

Platform voor de
InformatieSamenleving

Kennisnet

KB

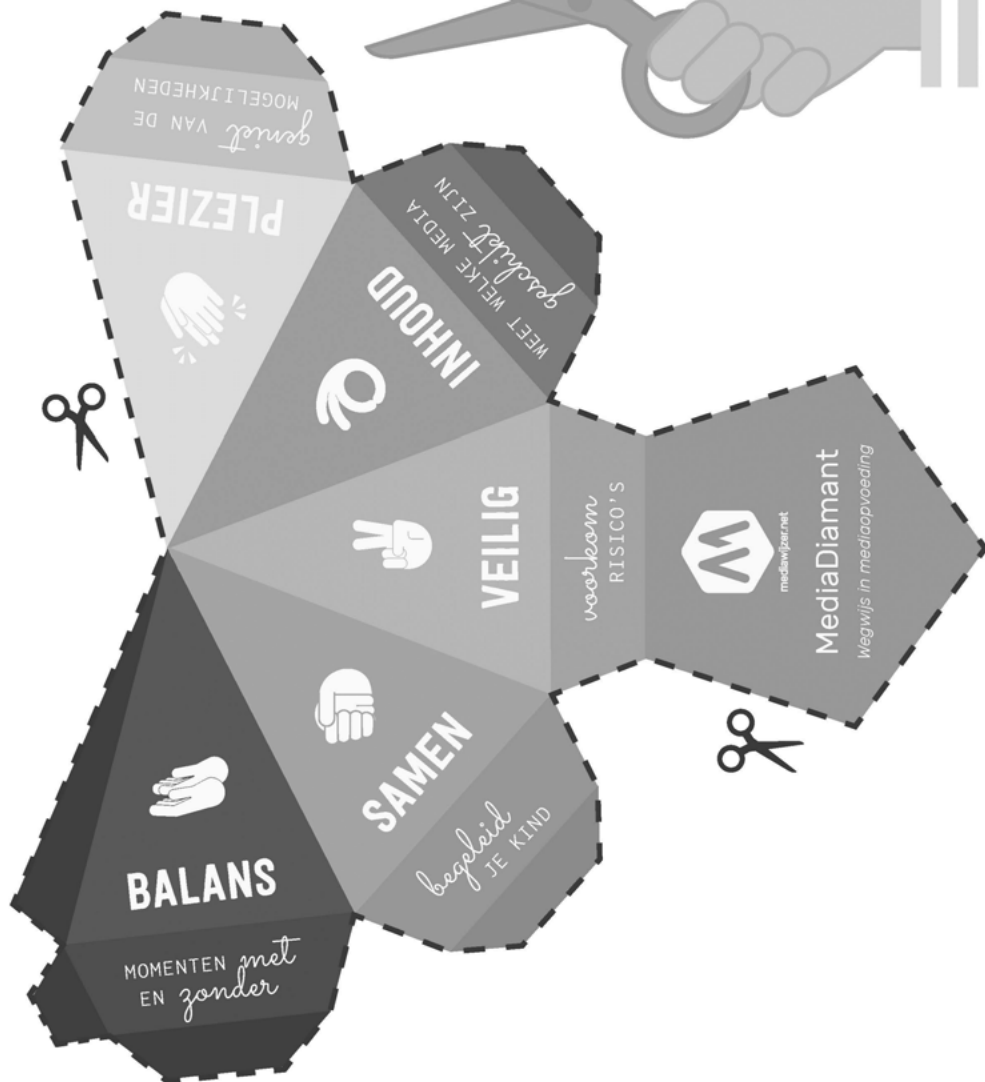
Koninklijke Bibliotheek
Nationale bibliotheek van Nederland

HOUD HET *zelf* IN DE HAND!

KNIP, VOUW & PLAK

JOUW *eigen* MEDIADIAMANT.

Organisaties op het gebied van Internetveiligheid en mediawijsheid

www.mediawijzer.net is hét online loket voor iedereen die (professioneel) te maken heeft met of meer wil weten over mediawijsheid. Mediawijzer.net is opgezet door het Mediawijsheid Expertisecentrum, op initiatief van de ministeries van OCW en Jeugd en Gezin. In de dossiers vindt u de informatie overzichtelijk op thema gerangschikt.

Media spelen een steeds belangrijkere rol in onze samenleving. Media zijn overal en hun maatschappelijke impact is groot. Op deze site vindt u allerlei informatie op het gebied van mediawijsheid; het vinden en begrijpen en maken van media in een door media gedomineerde samenleving.

Postadres:
Mediawijzer.net
Postbus 778
2700 AT Zoetermeer

Bezoekadres:
Paletsingel 32
2718 NT Zoetermeer

Brochure kinderinternet de Surfsleutel

In samenwerking met DNB Groep wordt elk kwartaal een Surfsleutel brochure uitgegeven. Deze brochure wordt mogelijk gemaakt door regionale adverteerders en in 18 regio's aangeboden aan 25 verschillende basisscholen. Iedere basisschool ontvangt in eerste instantie gratis 25 exemplaren en kan naar wens meer exemplaren kosteloos aanvragen.

Met het verspreiden van deze brochure hopen we de naamsbekendheid van Kinderinternet de Surfsleutel te vergroten en verwerven we de middelen om de Surfsleutel online te houden.

De brochure bevat naast informatie over onze kinderwebsite www.surfsleutel.nl vooral veel tips en informatie voor kinderen, hun ouders en begeleiders over hoe je veiliger en kindvriendelijker op het internet kunt surfen. Daarnaast spelen we in op actuele onderwerpen zoals het gebruik van sociale media. Een aantal van deze brochures is nu ook vanaf onze website te downloaden.

Wenst u de brochure ook gratis te ontvangen dan kunt u deze bij bestellen via: DNB Groep B.V., telefoonnummer 0598-398800 of email receptie@dnbgroep.nl

Sociale en maatschappelijke doelstelling

Kinderinternet de Surfsleutel heeft een sociale en maatschappelijke doelstelling. Wij vinden het belangrijk dat kinderen over een gratis veiligere en kindvriendelijke internetomgeving kunnen beschikken, waar ze geen zaken in tegen komen waar ze niet mee geconfronteerd behoren te worden.

Vanaf januari 2018 heeft de redactie van de Surfsleutel besloten haar maatschappelijke verantwoordelijkheid verder op te pakken door haar redactie open te stellen voor mensen die uit een sociaal isolement willen

komen of een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Mensen die graag zinvol bezig willen zijn. Voor wie het weer krijgen van een dag/ arbeidsritme of het opdoen van sociale -en/of arbeidsvaardigheden belangrijk is.

We gebruiken onze redactie als plaats waar zij op eigen tempo kunnen werken aan een stukje persoonlijke ontwikkeling en vaardigheden. Wij vinden het belangrijk dat men het gevoel heeft zinvol bezig te zijn en dat dit gewaardeerd wordt. Ieder mens is waardevol en kan op zijn eigen manier van alles bereiken! Zie ook www.sleutelenaanjetoekomst.nl

Overal internetten v

vinden we normaal!

Kinderinternet de Surfsleutel

Noordhaven 98
4761 DC Zevenbergen

Bezoekadres:
Noordhaven 98
4761 DC Zevenbergen

M: 06-48467697
(op werkdagen bereikbaar tussen 9.00 en 13.00 uur)

E: info@surfsleutel.nl
W: www.surfsleutel.nl

De redactie van de Surfsleutel is te bereiken via:
E: redactie@surfsleutel.nl

Uitgever:

DNB GROEP
SOCIALE EN MAATSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

WWW.DNBGROEP.NL

DE UITGEVER EN DE SURFSLEUTEL ZIJN NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE ADVERTENTIES. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN GEKOPIEERD EN/OF VERSPREID ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER EN/OF DE SURFSLEUTEL.

